

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 januari 2003

WETSVOORSTEL

**houdende wijziging van de wet
van 5 augustus 1991 betreffende de
in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding
van illegale handel in wapens, munitie en
speciaal voor militair gebruik dienstig
materieel en daaraan verbonden technologie**

AMENDEMENTEN

voorgesteld na de indiening van het verslag

Nr. 21 VAN DE HEER **DECROLY**

Art. 2

**In artikel 4, § 1, 4°, a), de woorden «de uitvoer of
doorvoer bijdraagt tot een klaarblijkelijke schending van
de mensenrechten» vervangen door de woorden
«handelingen worden gesteld die een schending van
de mensenrechten inhouden».**

VERANTWOORDING

Artikel 2 van het door de heer Van Oost en mezelf in de Kamer ingediende wetsvoorstel nr. 614/001 – 95/96, strekte ertoe

Voorgaande documenten :

Doc 50 **2083/ (2002/2003) :**

- 001 : Wetsvoorstel van de heer Van der Maelen, mevrouw Dardenne en de heren Denis, Eerdeken, Goris en Vanhoutte.
- 002 tot 003 : Amendementen.
- 004 : Errata.
- 005 : Verslag.
- 006 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 janvier 2003

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 5 août 1991 relative
à l'importation, à l'exportation et
au transit d'armes, de munitions et
de matériel devant servir spécialement
à un usage militaire et de la technologie
y afférente**

AMENDEMENTS

présentés après le dépôt du rapport

N° 21 DE M. **DECROLY**

Art. 2

**Remplacer dans l'article 4, § 1er, 4°, a), les mots
«que l'exportation ou le transit y contribuera à une vio-
lation flagrante des droits de l'homme» par les mots
«que ce dernier pose des actes qui constituent des
violations des droits de l'homme».**

JUSTIFICATION

La proposition de loi n° 614/1 – 95-96 déposée à la Chambre par M. Van Oost et moi-même souhaitait, dans son article 2,

Documents précédents :

Doc 50 **2083/ (2002/2003) :**

- 001 : Proposition de loi de M. Van der Maele, Mme Dardenne et MM. Denis, Eerdeken, Goris et Vanhoutte.
- 002 à 003 : Amendements.
- 004 : Errata.
- 005 : Rapport.
- 006 : Texte adoptée par la commission.

het begrip 'bijdrage' weg te laten om de uitvoer te verbieden naar landen die «*handelingen stellen die een schending van de mensenrechten inhouden*», ongeacht het feit of die leveringen op zich tot die schendingen bijdragen. In dat opzicht distantieert dit wetsvoorstel zich duidelijk van het wetsvoorstel van de groenen van 1996. Dit amendement neemt die bekommernis over en past ze aan de nieuwe vorm van de tekst aan.

Nr. 22 VAN DE HEER DECROLY

Art. 2

In artikel 4, § 1, a), de woorden «door de terzake bevoegde instanties van de Verenigde Naties, de Raad van Europa of de Europese Unie» vervangen door de woorden «de niet-gouvernementele organisaties met adviesbevoegdheid bij de Verenigde Naties of de Raad van Europa» en een zin toevoegen, luidend als volgt: «*Iedere vergunningsaanvraag wordt verworpen zo ze betrekking heeft op een land waar de terzake bevoegde instanties van de Verenigde Naties, de Raad van Europa of de Europese Unie ernstige schendingen van de mensenrechten hebben geconstateerd*;».

VERANTWOORDING

Artikel 2, punt 4°, a), van de ontworpen wet voorziet in de volgende vereiste: «Er wordt zeer zorgvuldig te werk gegaan wanneer per geval en rekening houdend met de aard van het materieel, vergunningen worden afgegeven voor landen waar door de terzake bevoegde instanties van de Verenigde Naties, de Raad van Europa of de Europese Unie ernstige schendingen van de mensenrechten zijn geconstateerd». Met die tekst wordt een stap achteruit gezet ten opzichte van de wet van 1991, waarin enige soortgelijke bepaling ontbreekt.

De vereiste om in voorkomend geval «zeer zorgvuldig te werk te gaan», doet de wenkbrauwen fronsen: blijkens de tekst kan de terzake bevoegde minister, ook al stelde een instantie van de VN, de Raad van Europa of de Europese Unie ernstige schendingen vast, de vergunning toch toekennen. Dat de minister zich laat leiden door de werkzaamheden van voormelde organisaties, is uiteraard wenselijk. Maar waarom de toekenning van enige vergunning niet meteen verbieden zodra die instanties ernstige schendingen hebben vastgesteld?

Dit amendement heeft dus een dubbele strekking: ertoe aanzetten om zeer zorgvuldig te werk te gaan voor alle vergunningen met betrekking tot landen waar NGO's met adviesbevoegdheid bij de Verenigde Naties of de Raad van Europa (zoals Amnesty International, de Internationale Federatie voor de Rechten van de Mens, de International Commission of Jurists, ...) ernstige schendingen van de mensenrechten hebben vastgesteld en – vooral – tot verwerping te verplichten wanneer de terzake bevoegde instanties van de Verenigde Naties, de Raad van Europa of de Europese Unie ernstige schendingen van de mensenrechten hebben geconstateerd.

supprimer la notion de «contribution», pour interdire l'exportation vers des pays qui «posent des actes qui constituent des violations des droits de l'homme», indépendamment du fait que ces livraisons contribuent en elles-mêmes à de telles violations. A cet égard, la présente proposition marque un évident recul par rapport à la proposition des verts de 1996. Cet amendement reprend, en l'adaptant à la nouvelle forme du texte, cette préoccupation.

N° 22 DE M. DECROLY

Art. 2

Remplacer dans l'article 4, § 1er, 4°, a), les mots «les organismes compétents des Nations Unies, le Conseil de l'Europe ou par l'UE;» par les mots «les organisations non gouvernementales dotées d'un statut consultatif auprès des Nations Unies ou du Conseil de l'Europe.» et ajouter la phrase suivante : «*Toute demande de licence est rejetée si elle concerne un pays où des violations des droits de l'homme ont été constatées par les organismes compétents des Nations Unies, le Conseil de l'Europe ou l'UE.*»

JUSTIFICATION

Prévue au point 4° a) de l'article 2 de la loi en projet, la nécessité de «faire preuve, dans chaque cas et en tenant compte de l'équipement en question, d'une prudence et d'une vigilance particulières en ce qui concerne la délivrance de licences pour des pays où de graves violations des droits de l'homme ont été constatées par les organismes compétents des Nations Unies, le Conseil de l'Europe ou par l'UE» marque un recul par rapport à la loi de 1991, qui ne connaît pas de pareille disposition.

Cette exigence d'une «vigilance toute particulière» dans l'hypothèse décrite laisse songeur: il ressort de l'économie du texte que le ministre compétent pourrait, en dépit du constat de graves violations établi par un organisme de l'ONU, du Conseil de l'Europe ou de l'UE, octroyer la licence. Que la ministre s'appuie sur les travaux des organisations mentionnées est évidemment souhaitable; mais dès lors que ceux-ci ont établi des violations graves, comment ne pas interdire automatiquement l'octroi de licence ?

L'objet de cet amendement est donc double : inciter à une prudence particulière pour les licences concernant des pays où de graves violations des droits de l'homme ont été constatées par des ONG dotés d'un statut consultatif auprès de l'ONU ou du Conseil de l'Europe (Amnesty International, FIDH, Commission internationale des juristes...), et, surtout, imposer le rejet de la demande lorsque des violations des droits de l'homme ont été constatées par les organismes compétents de l'ONU, du Conseil de l'Europe ou de l'UE.

Dat men zeer zorgvuldig te werk gaat bij de in aanmerking genomen *casus*, leidt er immers toe dat de rapporten, opgesteld door internationale NGO's, waarvan de vaststellingen van voormelde instanties geen gewag maken, worden gerelativeerd. Die werkwijze houdt weinig rekening met de realiteit: zowel op Europees als op internationaal vlak, brengen precies die internationale ngo's immers de voornaamste inhoudelijke elementen aan ter ondersteuning van het werk dat de instanties uitvoeren die belast zijn met het toezicht op de eerbiediging van de mensenrechten. Momenteel zijn die instanties echter zo sterk politiek gekleurd, dat zij verhinderd worden alle conclusies uit de voorgestelde rapporten te trekken (terzake zij onder meer verwezen naar een artikel uit *Le Monde* van 28-29/4/2002, met als titel «*La commission des droits de l'homme neutralisée*», en dat betrekking had op de VN-Commissie voor de Rechten van de mens).

Nr. 23 VAN DE HEER DECROLY

Art. 2

In artikel 4, § 1, 4°, b), de woorden «de uitvoer gewapende conflicten uitlokt of verlengt, bestaande spanningen of conflicten in het land van eindbestemming verergert» vervangen door de woorden «dit laatste het hoofd moet bieden aan zware interne spanningen of een gewapend conflict, of het betrokken raakt bij een burgeroorlog».

VERANTWOORDING

Artikel 4, § 1, 4°, b), heeft betrekking op mogelijke interne spanningen, conflicten en burgeroorlog. Hier is wetsvoorstel 2083 ten opzichte van de wet van 1991 het duidelijkst een achteruitgang.

Opdat de aanvraag zou worden verworpen, moet de uitvoer immers gewapende conflicten veroorzaken of verlengen, of spanningen of conflicten verergeren; volgens de wet van 1991 volstond het, om de vergunning niet toe te kennen, dat het land van bestemming het hoofd moest bieden aan zware interne spanningen die van die aard zijn dat ze leiden tot een gewapend conflict, ongeacht of de uitvoer die veroorzaakte, verlengde of verergerde.

De vergunning zal a contrario worden toegekend zodra het land van bestemming het hoofd moet bieden aan zware interne spanningen die van die aard zijn dat ze leiden tot een gewapend conflict en het niet vaststaat dat de uitvoer de conflicten veroorzaakt, verlengt of vererbert.

De door het wetsvoorstel aangebrachte nuances maken het dus mogelijk de beslissing om de vergunning al dan niet toe te kennen, te gronden op elementen die meer te maken hebben met de subjectieve beoordeling van een veronderstelde oorzakelijkheid — veroorzaakt, verlengt of vererbert de uitvoer de spanningen? — dan op objectieve feiten — moet het land al dan niet het hoofd bieden aan zware interne spanningen?

En effet, imposer une vigilance particulière dans l'hypothèse retenue aboutit à relativiser les rapports établis par des ONG internationales qui ne seraient pas repris dans les observations des organismes mentionnés. C'est faire peu de cas de la réalité : tant au niveau européen qu'international, ce sont ces ONGI qui alimentent l'essentiel du travail des organes chargés du respect des droits de l'homme; or, ces organes connaissent, aujourd'hui plus encore qu'hier un parasitage politique qui les empêche de tirer toutes les conclusions des rapports présentés (voir par exemple l'article du *Monde* des 28-29/4/2002, intitulé «la Commission des droits de l'homme neutralisée», sur la Commission des Droits de l'homme de l'ONU).

N° 23 DE M. DECROLY

Art. 2

Remplacer dans l'article 4, § 1er, 4°, b), les mots «que l'exportation provoque ou prolonge des conflits armés, aggrave des tensions ou des conflits» par les mots «que ce dernier doit faire face à de graves tensions internes où à un conflit armé ou soit engagé dans une guerre civile».

JUSTIFICATION

L'article 4, § 1, 4°, b), est relatif aux hypothèses de tensions internes, de conflit et de guerre civile. C'est ici que la proposition 2083 recule de la façon la plus évidente par rapport à la loi de 1991.

En effet, pour que la demande soit rejetée, l'exportation doit provoquer ou prolonger des conflits armés, ou aggraver des tensions ou des conflits; en effet, selon la loi de 1991, il suffisait que le pays destinataire doive faire face à de graves tensions internes de nature à conduire à un conflit armé, indépendamment du fait que l'exportation provoque, prolonge ou aggrave celles-ci, pour que la licence ne soit pas accordée.

A contrario, la licence sera accordée dès lors que le pays destinataire fait face à de graves tensions internes de nature à conduire à un conflit armé et qu'il n'est pas établi que l'exportation provoque, prolonge ou aggrave les conflits.

Les nuances apportées par la proposition permettent donc de fonder la décision d'accorder ou de refuser la licence sur des éléments relevant plus de l'appréciation subjective d'un hypothétique lien de causalité — l'exportation provoque-t-elle, prolonge-t-elle ou aggrave-t-elle les tensions? — que sur des faits objectifs — le pays est-il, oui ou non, face à de graves tensions internes?

Achter die «subjectivering» van het criterium tekent zich het vraagstuk af van de beoordelingsbevoegdheid van de bevoegde minister, en *a fortiori* van de democratische controle op de beslissing.

Dit amendement stelt voor de bewoordingen van de wet van 1991 opnieuw in te voeren daar waar ze positief zijn.

Nr. 24 VAN DE HEER DECROLY

Art. 2

In artikel 4, § 1, 4°, b), de woorden «Hierbij dient te worden nagegaan wat de aard is van de spanningen, het conflict of de burgeroorlog en de verantwoordelijkheden ervoor zodat voldoende steun kan worden verleend aan democratische regimes wiens bestaan bedreigd wordt» weglaten.

VERANTWOORDING

Het tweede deel van vornoemde paragraaf uit wetsvoorstel nr. 2083 betekent een ernstige achteruitgang ten opzichte van de wet van 1991. Voortaan geldt immers het volgende : «Hierbij dient te worden nagegaan wat de aard is van de spanningen, het conflict of de burgeroorlog en de verantwoordelijkheden ervoor zodat voldoende steun kan worden verleend aan democratische regimes wiens bestaan bedreigd wordt». Terwijl krachtens de wet van 1991 een absoluut uitvoerverbod gold naar landen die verwikkeld waren in een burgeroorlog of die te kampen hadden met ernstige binnenlandse spanningen, ongeacht de aard van het regime dat in het bedoelde land heerste, wordt dergelijke uitvoer met wetsvoorstel nr. 2083 mogelijk naar landen die de bevoegde minister als democratieën beschouwt... Dit artikel bekrachtigt in werkelijkheid de discretionaire bevoegdheid van die minister – en de eventuele vooruitgang die wordt geboekt inzake de controleprocedures zullen in die context moeten worden geïnterpreteerd ...

Volgens het derde criterium van de Europese Gedragscode mogen de lidstaten geen uitvoer toestaan die kan bijdragen aan het veroorzaken van gewapende conflicten of het verergeren of verlengen van bestaande spanningen of conflicten in het land waarvoor hij bestemd is. De Gedragscode voorziet in geen enkele mogelijkheid om van dat verbod af te wijken ! In punt 2 van de uitvoeringsbepalingen van de Europese Gedragscode is bepaald dat die Gedragscode geen afbreuk doet aan het recht van de lidstaten om een stringenter beleid te voeren. Wel integendeel: dit punt 2 betekent vanzelfsprekend dat de lidstaten geen lakser beleid mogen voeren ...

De bewoordingen «Hierbij dient te worden nagegaan (...)» relativiseert bovendien zeer duidelijk de draagwijdte van de nieuwe grond voor een uitvoerverbod, *in casu* het risico op interne spanningen. Hoewel voor dat criterium geen equivalent bestaat wat de bedoelde «democratische uitzondering» betreft, zal niets verhinderen dat zij wordt toegepast op een situatie waarvoor *a priori* dat criterium geldt: de grens tussen de begrippen «binnenlandse

Derrière cette «subjectivisation» du critère se profile la question du pouvoir d'appréciation du ministre compétent, et *a fortiori* du contrôle démocratique de la décision.

Le présent amendement propose de rétablir la formulation de la loi de 1991 dans ce qu'elle a de positif.

N° 24 DE M. DECROLY

Art. 2

Supprimer dans l'article 4, § 1er, 4°, b), les mots «Il y a lieu de vérifier la nature des tensions, du conflit ou de la guerre civile et les responsabilités à cet égard avec toute la rigueur qui s'impose, de manière à pouvoir accorder une aide adéquate à des régimes démocratiques dont l'existence est menacée».

JUSTIFICATION

Une importante régression de la proposition 2083 par rapport à la loi de 1991 résulte de la 2e moitié du paragraphe : il y désormais «lieu de vérifier la nature des tensions, du conflit ou de la guerre civile et les responsabilités à cet égard avec toute la rigueur qui s'impose, de manière à pouvoir accorder une aide adéquate à des régimes démocratiques dont l'existence est menacée». Alors que la loi de 1991 interdisait de manière absolue toute exportation vers des pays en proie à une guerre civile ou à de graves tensions internes, quelle que soit la nature du régime du pays en question, la proposition 2083 autorise cette exportation vers ceux que le ministre compétent estime constituer des démocraties... L'article consacre en réalité le pouvoir discrétionnaire de ce dernier – et c'est à la lumière de cet article qu'il faudra lire les éventuelles avancées dans les procédures de contrôle...

Le troisième critère du Code de conduite européen est rédigé comme suit : «Les États membres n'autoriseront pas les exportations susceptibles de provoquer ou de prolonger des conflits armés ou d'aggraver des tensions ou des conflits existants dans le pays de destination finale». Aucune possibilité de déroger à cette interdiction n'est prévue dans le Code! Le point 2 du *Dispositif* du CCE prévoit que «le présent code ne portera pas atteinte au droit des États membres de mener une politique plus restrictive» : *a contrario*, ce point 2 signifie évidemment que les États ne sont autorisés à mener une politique plus laxiste...

Ce «Il y a lieu de vérifier (...)» relativise en outre très nettement la portée du nouveau motif de rejet que constitue le risque de répression interne : si, pour ce critère, il n'y a pas d'équivalent à cette «exception démocratique» dont il a été question, rien n'empêchera pourtant l'application de celle-ci à une situation relevant *a priori* de celui-là : la frontière est plus que ténue, en effet, entre les concepts de «répression interne» et de «con-

onderdrukking», «conflicten» of «spanningen» in het land is immers uitermate vaag. Hoe is het mogelijk dat men niet doorheeft dat ze mekaar overlappen? Punt 4, b) maakt de vooruitgang die met punt 4 a) wordt geboekt wel erg theoretisch wat binnenlandse onderdrukking betreft.

Met dit amendement wordt voorgesteld deze uitzondering weg te laten, teneinde het in de wet van 1991 vervatte absolute verbod te handhaven, en aldus het wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met het derde criterium van de Europese Gedragscode.

Nr. 25 VAN DE HEER DECROLY

Art. 2

Paragraaf 2 weglaten en § 1 aanvullen met wat volgt:

«f) op grond van een vergelijking van de militaire uitgaven van het ontvangende land met de sociale uitgaven, waarbij rekening wordt gehouden met informatie van gezaghebbende bronnen (rapporten van het UNDP, de Wereldbank, het IMF, de OESO,...), blijkt dat de voorgestelde uitvoer de duurzame ontwikkeling van het betrokken land ernstig in het gedrang dreigt te brengen.».

VERANTWOORDING

Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 4 verplicht de bevoegde instantie rekening te houden met de technische en economische capaciteit van het ontvangende land, alsook met de legitieme behoeften van dat land inzake veiligheid en defensie en de wenselijkheid daaraan te voldoen met een minimale aanwending van wapens. Die paragraaf vertolkt een bekommerning waaraan het VN-Comité voor de Economische, Sociale en Culturele Rechten in zijn eindconclusies en zijn algemene conclusies onafgebroken uiting geeft en waarop voortdurend wordt gewezen in de rapporten van het UNDP; in die zin vormt deze paragraaf duidelijk een stap vooruit ten opzichte van de wet van 1991.

Niettemin valt te betreuren dat die bekommerning (die bijvoorbeeld wél was verwerkt in wetsvoorstel nr. 1520/97-98 van de heer Van der Maelen) geen motief wordt om de uitvoeraanvraag te verwerpen. Pas dan zou deze bepaling écht enige draagwijdte hebben. In de Europese gedragscode (zie criterium nr. 8) vormt de verenigbaarheid van de wapenuitvoer met de duurzame ontwikkeling van het ontvangende land een echt criterium om de vergunning al dan niet toe te kennen. Dat achtste criterium bepaalt inzonderheid dat de lidstaten de militaire uitgaven van het ontvangende land moeten vergelijken met de sociale uitgaven. Eens te meer gaat dit wetsvoorstel minder ver dan de EU.

Derhalve strekt dit amendement ertoe § 2 weg te laten en § 1 aan te vullen met een voorwaarde die een echt criterium

flits» ou «tensions» dans le pays. Comment ne pas voir qu'ils s'appellent l'un l'autre? L'existence du 4°, b), rend donc très théorique l'avancée opérée par le 4°, a), en ce qu'il concerne la répression interne.

Cet amendement propose de supprimer cette exception, pour conserver l'interdiction absolue de la loi de 1991, et permettre par là de conformer la proposition de loi au troisième critère du CCE.

N° 25 DE M. DECROLY

Art. 2

Remplacer le § 2 comme suit :

«f). après examen, à la lumière des informations provenant de sources autorisées (rapports du PNUD, Banque Mondiale, FMI, OCDE...), des niveaux comparatifs des dépenses militaires et sociales du pays destinataire, que le projet d'exportation risque de compromettre sérieusement le développement durable du pays destinataire».

JUSTIFICATION

Le § 2 de ce nouvel article 4 impose à l'autorité compétente de tenir compte de la capacité technique et économique du pays destinataire et de ses besoins légitimes en matière de sécurité et de défense, et du fait qu'il est souhaitable que les États répondent à ces besoins en consacrant un minimum de ressources aux armements. Ce paragraphe traduit une préoccupation inlassablement répétée dans les observations finales et générales du Comité des droits économiques et sociaux et constante dans les rapports du PNUD; en ce sens, il constitue manifestement une avancée par rapport à la loi de 1991.

On peut néanmoins regretter que cette préoccupation (présente par exemple dans la proposition de loi n° 1520 déposée lors de la législature 1995-99 par M. Van der Maelen de 1996) ne prenne pas la forme d'un motif de rejet, qui lui donnerait une réelle portée pratique. Le Code de conduite européen, lui, fait de la comptabilité de l'exportation avec le développement durable du pays destinataire (huitième critère du CCE) un véritable critère d'octroi de la licence: il prévoit notamment que les États «examineront en particulier les niveaux comparatifs des dépenses militaires et sociales du pays destinataire (...)». Une fois de plus, la proposition va moins loin que le CCE...

Cet amendement fait donc de ce § 2 un réel critère d'octroi de la licence; il s'inspire directement du huitième critère euro-

vormt voor de toekenning van de vergunning; het voorgestelde punt f) is rechtstreeks geïnspireerd op het achtste criterium en stemt het wetsvoorstel op dat criterium af. Aldus zal de in uitzicht gestelde wet punt 2 van de uitvoeringsbepalingen van de EU-gedragscode eerbiedigen, op grond van een interpretatie *a contrario* (de lidstaten mogen de gedragscode niet soepeler toepassen dan de EU zelf).

Nr. 26 VAN DE HEER **DECROLY**

Art. 5

Het begin van het ontworpen artikel 14 (en niet 17) vervangen door de volgende bepaling:

«De regering brengt vóór 31 en 30 september van elk jaar verslag uit aan de federale wetgevende kamers over de toepassing van deze wet. Dat verslag vermeldt, naast andere gegevens, alle ingediende aanvragen, alsmede per aanvraag, de datum van indiening, het (de) betrokken bedrijf (bedrijven), de betrokken bedragen, de aard van het aangevraagde materieel, het land van bestemming en betrokken instantie. Het vermeldt het stadium van uitvoering van de toegestane exportlicenties en voor elk van de verworpen aanvragen, de redenen voor de weigering. Dat verslag bevat onder andere ook de volgende gegevens:

- *de ontwikkeling van de export*
- ...

(Blijft ongewijzigd, met uitzondering van de voorlaatste en de laatste paragraaf van het ontworpen artikel 17, die worden weggelaten)

VERANTWOORDING

Het betreft een essentieel punt van het wetsvoorstel nr. 614/1-95/96 dat ik in 1996 samen met de heer Van Oost had ingediend.

Nr. 27 VAN DE HEER **DECROLY**

Art. 2

Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 4 vervangen door wat volgt:

«§ 2. De minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken maakt een lijst op van alle landen. In die lijst preciseert hij voor elk land afzonderlijk of elk van de in dit artikel

péen, auquel il conforme la proposition, et permet ainsi à la proposition de loi de respecter le point 2 du Dispositif du CCE, tel qu'interprété a contrario (interdiction d'une application plus laxiste par les États membres de l'UE).

N° 26 DE M. **DECROLY**

Art. 5

Remplacer le début de l'article 14 (et non 17) en projet par :

«Avant le 31 mars et le 30 septembre de chaque année, le gouvernement remet aux Chambres législatives fédérales un rapport sur l'application de la présente loi au cours de l'année précédente. Ce rapport mentionne, entre autres éléments, toutes les demandes de licence introduites ainsi que, pour chacune d'entre elles la date de dépôt, la (les) société(s) et montants concernés, la nature du matériel sur lequel porte la demande, le pays de destination et l'instance concernée. Il précise le stade d'exécution des licences d'exportation octroyées, ainsi que, pour chaque demande rejetée, les motifs du refus. Ce rapport comprend aussi, entre autres, les éléments suivants :

- *l'évolution des exportations;*
- ...

(Reste inchangé, à l'exception de l'antépénultième et du dernier paragraphes de l'article 17 en projet, supprimés.)

JUSTIFICATION

Point essentiel de la proposition n° 614 / 95-96 déposée en 1996 avec M. Van Oost.

N° 27 DE M. **DECROLY**

Art. 2

Ajouter à l'article 4 un § 2 (nouveau), libellé comme suit:

«Le ministre qui a les Relations extérieures dans ses attributions établit une liste de l'ensemble des pays étrangers. Il y précise, pour chaque pays séparément

bedoelde criteria van toepassing zijn. Die lijst wordt om de twee maanden bijgewerkt en telkens op 1 januari en 1 juli aan het Parlement bezorgd.».

VERANTWOORDING

Het betreft hier een wezenlijk aspect van het in 1996 door de heer Van Oost en mezelf ingediende wetsvoorstel nr. 614/95-96.

Nr. 28 VAN DE HEER **DECROLY**

Art. 3

Overeenkomstig de Franse tekst van dit artikel, in de Nederlandse tekst, *in fine*, de woorden «van invloed mogen zijn» vervangen door de woorden «van enige invloed mogen zijn».

VERANTWOORDING

Wanneer men in de Franse tekst van dit lid (dat amper 5 regels telt en toch tegenstrijdigheden bevat) de woorden «*ces facteurs ne peuvent avoir la moindre influence*» zou vervangen door de woorden «*ces facteurs ne peuvent avoir d'influence*», dan lijkt het hier om meer dan een louter technische wijziging te gaan. Het zegt veel over de intenties van de indieners van deze tekst dat zij de richtsnoeren die de wetgever geacht is aan de regering te geven, zo warrig maken en dat bovendien elk ietwat dwingend aspect wordt afgezwakt.

et pour chacun des critères visés au présent article, si ce critère est d'application. Cette liste est mise à jour tous les deux mois et transmise au Parlement les 1er janvier et 1er juillet de chaque année.»

JUSTIFICATION

Point essentiel de la proposition n° 614 / 95-96 déposée en 1996 avec M. Van Oost.

N° 28 DE M. **DECROLY**

Art. 3

***In fine*, du texte néerlandais replacer les mots «van invloed mogen zijn» par les mots «van enige invloed mogen zijn».**

JUSTIFICATION

Dans ce paragraphe, qui dit déjà une chose et son contraire en moins de six lignes, passer de «ces facteurs ne puissent avoir la moindre influence» dans la version française à «ces facteurs ne puissent avoir d'influence» ne paraît pas une correction simplement technique. C'est éminemment significatif de la volonté des auteurs du texte de brouiller les repères que le législateur est censée donner au gouvernement tout en érodant le moindre aspect un peu contraignant.

Vincent DECROLY (Indépendant)